

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Királyváriné dr. Szabó Ilona ügyvéd által képviselt I.r. és II.rendű felperes neve II.r. felpereseknek a dr. Dweik Ádám jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó-és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Adó Főigazgatósága alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Csongrád Megyei Bíróságon 5.K.20.624/2010. számon indított és ugyanezen bíróság 2010. június 21-én kelt 5.K.20.624/2010/9. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperesek részéről 11. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Csongrád Megyei Bíróság 5.K.20.624/2010/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt fizessenek meg az alperesnek 10.000-10.000 (tízezer-tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felpereseket, hogy fizessenek meg az államnak - külön felhívásra - 36.000-36.000 (harminchatezer-harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes a felszámolás alatt álló I.r. felperesnél bevételek utólagos vizsgálatát végezte minden adóra és költségvetésre támogatásra kiterjedően. Megállapította, hogy a felszámolás alatt lévő I.r. felperesnél alkalmazta a felszámoló Gergelyné Czebe Ildikó Juliannát, akinek munkaköri leírása szerinti feladata - munkaügyi iratok, bevételek, munkavállalók munkaviszonyának megszüntetése, külföldi telephelyen foglalkoztatott munkavállalók munkaviszonyának megszüntetése, vevőkövetelések nyilvántartása, követelésbehajtáshoz szükséges dokumentumok felkutatása és összeállítása - nem igényelt különös szakértelmet. A felszámoló II.rendű felperes neve munkában eltöltött idejét nem tudta igazolni. Az első fokú adóhatóság megállapította, hogy a felszámoló megsértette a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XL. törvény (továbbiakban Cstv.) 27/A. § (9) bekezdését, mert nem kérte az őt kirendelő bíróság előzetes engedélyét ahhoz, hogy a

felszámolási feladat ellátásához teljesítési segédet vegyen igénybe. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 1. § (7) bekezdése, 97. § (4) bekezdése alapján ezért azt állapította meg, hogy II.rendű felperes neve nem állt érvényes jogviszonyban az I.r. felperesnél, ezért biztosítási jogviszonyát törölte.

A felperesek által benyújtott fellebbezés folytán eljáró alperes 2010. január 22-i határozatával az első fokú határozatot helybenhagyta.

A felperesek keresetükben az alperes határozatának hatályon kívül helyezését kérték.

A megyei bíróság jogerős ítéletével a felperesek keresetét elutasította. Döntését azzal indokolta, hogy a felszámoló a Cstv. 27/A. § (9) bekezdése előírásának megsértésével alkalmazta a II.r. felperest, ahhoz azonban nem kérte a bíróság engedélyét, és azt sem igazolta, hogy a II.r. felperes foglalkoztatására ténylegesen sor került. Megállapítható volt, hogy a II.r. felperes által ellátott feladatok elvégzése különös szakértelmet nem is igényelt. Az I.r. felperes ezért megsértette a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (továbbiakban Mt.) 8. § (1) bekezdését, így módon a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (továbbiakban Tbj.) 54. § (2) bekezdés b) pontja alapján jogszerűen került sor a II.r. felperes biztosítási jogviszonyának törlésére. A megyei bíróság helytállónak ítélte azt az alperesi álláspontot is, miszerint a II.r. felperest ért hátrány megszüntetése oly módon valósítható meg, ha a perben nem álló felszámoló szervezet – mint tényleges foglalkoztató – a II.r. felperest az érintett időszakra bejelenti, és a foglalkoztatás közterheit megfizeti.

A jogerős ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését kérték. Álláspontjuk szerint a Cstv. 27/A. § (9) bekezdésének csupán az a jogkövetkezménye, hogy a rendelkezés megsértésével kötött munkaszerződések alapján teljesített kifizetések nem számolhatók el felszámolási költségként. Ugyanakkor nem eredményezheti azt, hogy az érvényesen létrejött munkaszerződések fennállásában bízó munkavállaló biztosítási jogviszonya visszamenőleges hatállyal megszűnjön, és ebből eredően a dolgozó nyugdíjazás szempontjából éveket veszítsen. Utaltak e körben a Szegedi Ítéltábla felszámolási ügyben hozott végzésére. Hivatkoztak arra, hogy a II.r. felperes felszámolási feladatokat látott el munkaviszony keretében, amelynek alapján biztosítási jogviszonya fennállt, ami a Tbj. 5. § (1) bekezdés a) pontjának meghatározásából is következik. Hivatkoztak arra, hogy a jogerős ítélet tévesen alkalmazta a Cstv. 27/A. § (9) bekezdését.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte hivatkozással arra, hogy a felperesek a bizonyítékok felülmérlegelését kérték, amire felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Rámutatott arra, hogy az I.r. felperes felszámolója teljesítési segédet csak a bíróság engedélyével vehetett volna igénybe különleges szakértelmet igénylő feladatra. Az I.r. felperes felszámolója azonban ilyen bírói engedéllyel nem rendelkezett. Ugyanakkor azt sem igazolta, hogy a II.r. felperes foglalkoztatására egyáltalán sor került-e. Ily módon az Art. 1. § (7) bekezdése, a Cstv. 27/A. § (9) bekezdése és az Mt. 8. § (1) bekezdése alapján a biztosítási jogviszony törlésének volt helye.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság előre bocsátja, hogy a tényállást illetően a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kell döntenie. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye (BH 2002.29.). A bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapuló tényállás a jogerős ítéletet felülvizsgáló Legfelsőbb Bíróságot köti (BH 1996.505.).

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróságnak nem áll módjában felülbírálni azt a jogerős ítéleti megállapítást, hogy az I.r. felperes a II.r. felperes által ellátott feladatok elvégzését, foglalkoztatását nem igazolta (jogerős ítélet 3. oldal utolsó előtti bekezdésének utolsó mondata). Bizonyított, tényleges foglalkoztatás hiányában jogszerűnek kell tekinteni azt a hatósági megállapítást, hogy a II.r. felperes biztosítási jogviszonya nem állt fenn. A Tbj. 5. § (1) bekezdés a) pontja értelmében ugyanis a törvény azt tekinti biztosítotttnak, akinek munkaviszonya bizonyítottan fennáll. (A Legfelsőbb Bíróság utal arra, hogy a foglalkoztatás fennállása vonatkozásában a jogerős ítélet indokolása azt állapította meg, hogy e körben a felperesek az alperesi megállapításokat keresetlevelükben sem vitatták; jogerős ítélet 3. oldal utolsó előtti bekezdés utolsó mondata).

A fenti indokokra figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság az első fokú bíróság keresetet elutasító rendelkezését a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelem lényegében a Cstv. 27/A. § (9) bekezdésének jogkövetkezményeit vitatta. E tekintetben a Legfelsőbb Bíróság korábbi ítéleteiben az alperesi határozatokban megjelenő jogi álláspontot már jogszerűnek találta (a 2010. szeptember 2-án kelt Kfv.V.35.187/2010/4. sorszámú ítélet, illetve a 2010. november 25-én kelt Kfv.V.35.284/2010/6. sorszámú ítéletek). A fent hivatkozott ítéletek indoklásából kitűnően a Legfelsőbb Bíróság a

Cstv. 27/A. § (9) bekezdésének előírását olyan kogens szabálynak tekintette, amellyel ellentétes munkaszerződést érvénytelennek kell tekinteni. A Legfelsőbb Bíróság a Cstv. 27/A. § (9) bekezdésének értelmezése körében azt állapította meg, hogy a jogalkotó kifejezetten meg kívánta tiltani azt, hogy a felszámoló a felszámolási eljárás lefolytatását másnak engedje át, illetve a felszámoló teljesítési segédet vegyen igénybe, arra csak akkor adott lehetőséget, ha a bíróság az igénybevételt előzetesen engedélyezte. A Cstv. 2006. évi VI. törvénnyel történő módosítása egyértelművé tette, hogy amennyiben a felszámoló olyan esetekben létesít jogviszonyt, amelyet a törvény nem nevesít, azt csak saját díja terhére teheti meg (Cstv. 57. § (2) bekezdés g) pontja). Erre az egyértelmű törvényhozói szándékra tekintettel a Cstv. 27/A. § (9) bekezdésének előírását olyan jogszabálynak kell tekinteni, amely kifejezetten lehetővé teszi megsértése esetén az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását. Ennek megfelelően a biztosítási jogviszony törlését illetően nem érvényesül az a munkajogi felfogás, amely az érvénytelen munkajogi megállapodásból eredő jogok és kötelezettségek tekintetében olyan elbírálást kíván meg, mintha a megállapodás érvényesek lettek volna (BH 2007.233.). Az előzetes bírói engedély nélküli foglalkoztatás jogsértő jellege ennek megfelelően annak ellenére a biztosítási jogviszony törlését eredményezi, hogy az a munkaszerződések fennállásában bízó munkavállaló érdekeit súlyosan sérti. Amennyiben azonban a II.r. felperes az I.r. felperes felszámolójánál ténylegesen foglalkoztatásra került, úgy az I.r. felperesnél, mint munkáltatónál a Tbj. 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján egyúttal biztosítottak is tekintendő, mellyel összefüggésben a jogerős ítélet indokolása helyesen mutatott rá arra, hogy a tényleges foglalkoztatónak törvényi kötelezettsége a II.r. felperes érintett időszakra való bejelentése és foglalkoztatása közterheinek megfizetése.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felpereseket a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére és az illethekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére kötelezte (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése).

Budapest, 2011. március 10.

Dr. Madarász Gabriella sk. tanácselnök, Dr. Darák Péter sk. előadó bíró, Dr. Hajnal Péter sk. bíró